

Wijngaarden en wildernis in het Hageland

Praktische gegevens

- ▶ LENGTE: 14 km
- ▶ TOPOGRAFISCHE KAARTEN NGI: 24 (1:50.000)
- ▶ VERTREKPUNT: Aan de kerk van Houwaart, deelgemeente van Tielt-Winge in Vlaams-Brabant

De naam 'Hageland' betekent 'land begroeid met dicht kreupelhout' en werd gegeven toen deze streek na de grote bosontginningen in de Middeleeuwen als enig bosrijk gebied in het hertogdom Brabant overbleef. Ongeveer de helft van deze wandeling loopt door het Walenbos. Dit bos vormt een uniek geheel van elzenbroekbos, elzen-essenbos, gemengd eikenbos en soortenrijke natte graslanden. Verschillende bronnen voeden het gebied met zeer zuiver water, wat aanleiding geeft tot een grote verscheidenheid aan planten. Bovendien komt in het Walenbos veel kwelwater aan de oppervlakte, regenwater dat na verschillende jaren verspreid aan de oppervlakte komt borrelen, rijk aan mineralen. Het Walenbos vormt door zijn ontoegankelijk karakter ook een belangrijk leefgebied voor tal van diersoorten.

Het Walenbos is het grootste natuurbos van Vlaanderen en kreeg dan ook de status van natuurreservaat. De Vlaamse overheid beperkt de toegankelijkheid van het bos tot bepaalde wandelpaden. Deze reglementering wordt op alle toegangswegen meegedeeld op grote informatieborden maar in het bos zelf is het voor de wandelaar onmogelijk uit te maken welke niet bewegwijzerde paden toegelaten zijn en welke niet. Hoewel we pleiten voor voor een zo ruim mogelijke toegankelijkheid op de bestaande paden in natuurgebieden, blijven we met de hier voorgestelde wandeling door het Walenbos op de toegelaten wegen.

Het Hageland is erg heuvelachtig. Er bevinden zich namelijk vele getuigenheuvels: heuvels die ontstonden door afzettingen van zand door prehistorische zeeën. Op deze heuvels wordt een witte wijn verbouwd: de 'Hagelander'. Deze wandeling brengt je langs verschillende wijngaarden.

Beschrijving

Stap aan de kerk het pad in tussen nummer 25 en de kerkhofmuur. Aan het einde van de kerkhofmuur rechtdoor over een tegelpad en even verder, bij een splitsing voor een nieuwer deel van het kerkhof, linksaf. Het pad volgt de rand van een akker, draait naar rechts en volgt de rand verder. Je laat een pad links liggen. Bij een weg die van links komt stap je rechtdoor over een bredere veldweg. Een halve kilometer verder kom je bij een kapel van H. Jozef, patroon van Belgenland. Rechtsaf hier, door de velden. Bij het eerste kruispunt sla je linksaf in een grasweg. Bij het einde van de akkers ga je rechtdoor in een pad. Het pad wordt hol, draait naar rechts en loopt de heuvel op. Het pad brengt je hogerop langs een wijngaard helemaal boven.

Je moet hier de asfaltweg naar rechts volgen, maar het loont de moeite om op de asfaltweg eerst enkele meters naar links te gaan, tot bij een bank. Je hebt er een mooi uitzicht en er staat een oriëntatietafel. Ook vind je er een gedicht over de wijngaarden.

Je volgt even de asfaltweg bij huisnummer 70 sla je rechtsaf in een grasweg. Bij het bos sla je rechtsaf en je volgt de grasweg tussen wijngaard en bos. De weg daalt en draait naar links langs de wijngaarden. De weg komt bij de bosrand: hier sla je in de bosweg linksaf en je stijgt. Bij het begin van een volgende wijngaard aan je rechterkant, nog voor je op asfalt komt, verlaat je de bosweg en sla je rechtsaf: een vlak pad langs de rand van de wijngaard. Bij het einde van de wijngaard moet je de dalende weg naar rechts nemen. Ga je echter eerst even naar links, dan kom je bij een mooie rustbank.

Snel wordt asfalt de wegbedekking. Op een kruispunt linksaf en boven, op het volgende kruispunt, rechtsaf in de Wijngaardstraat. Je loopt deze straat helemaal uit, onderweg laat je de Bergweideweg links liggen. Op een kruispunt van asfaltwegen, de Houwaartsebergweg en de Wijngaardstraat, verlaat je het asfalt: steek het kruispunt over en neem de kiezelweg die het bos inloopt. Een zijpad rechts neem je niet. Aan de bosrand sla je rechtsaf in de brede weg tussen bos en akkers.

Bij het einde van het open veld vervolg je nog rechtdoor met links een naaldbos. Minder dan honderd meter verder echter, net voor een open plek met jagerstoren aan de rechterkant, sla je rechtsaf in een smal bospad. Het pad stijgt en brengt je op een asfaltweg. Hier steek je over en aan de overkant neem je de linkse van de twee wegen: een mooie holle bosweg. Op een driehoekig kruispunt van holle wegen sla je linksaf en je klimt met de bosweg opnieuw tot op de asfaltweg. Weer steek je de asfaltweg gewoon over en aan de overkant neem je de rechtse van de twee wegen: een pad dat langs de rand van een weide loopt. Verderop loopt het pad het bos in. Je komt uit op een kruispunt: rechtsaf, licht stijgend, in de berijdbare bosweg Kaaskorf. Op het nabije kruispunt rechtsaf, een volgende berijdbare bosweg. Je komt weer op de asfaltweg. Neem niet de bosweg aan de overkant van het kruispunt maar volg de asfaltweg enkele tientallen meters naar rechts om dan de bosweg links te nemen. Bij een eigendom wordt de weg hol en hij daalt door het bos.

Tijdens de afdaling kan je de weg even verlaten: een zijpad links brengt je bij een informatiebord over de geschiedenis van de wijnbouw in het Hageland en een uitzichtpunt over de wijngaarden. De wandeling vervolgt echter over de dalende bosweg. Bij de bosrand draait de weg naar links. Bij een huis wordt de weg een asfaltweg. Je stapt rechtdoor tot op de rijweg. De wandeling volgt deze rijweg 200 meter naar links en slaat dan rechtsaf in de Sluiweg. De Sluiweg slingert langs een eenzaam huis, steekt verder een forse beek over en loopt het bos in. Ongeveer 140 meter voorbij de beek, nog voor de bosrand, sla je rechtsaf in een bosweg. Je vindt hier een eerste informatiebord van de Vlaamse Gemeenschap over de reglementering in het Walenbos. Hier begint inderdaad het gedeelte van de wandeling door dit fameuze bos en je zal nog verschillende dergelijke borden ontmoeten. Ik betwijfel of je de reglementering op de achterkant van die borden helemaal zal lezen.

Via een voetgangersdoorgang loop je een begrazingsgebied in. Tussen een meetstation voor regenwater aan de rechterkant en een bron aan de linkerkant ga je rechtdoor richting bos. In het bos ga je in dezelfde richting verder over de brede en drassige weg. Na een open plek aan de rechterkant en de oversteek van een beekje ga je nog 120 meter rechtdoor verder. Sla linksaf in een brede en zompige weg. Op het einde van deze weg verlaat je weer het begrazingsgebied en je slaat rechtsaf.

Het mooie pad loopt eerst langs een grote weide en slingert dan het bos in. Op een t-kruispunt sla je linksaf in een volgend bospad. Honderd meter verder steek je een beek over en aan de overkant van de beek sla je onmiddellijk rechtsaf. Op dit punt moet je goed uitkijken want het voor de hand liggende pad gaat na de oversteek van de beek rechtdoor. Je slaat dus rechtsaf in een minder gebruikt pad en je loopt tussen grachten. Het pad brengt je op een dwarspad dat je linksaf volgt. Na 250 meter brengt het pad je bij enkele mooie beekjes. Na de oversteek van een beekje ga je niet rechtdoor in de richting van een hek maar sla je rechtsaf, een drassige weg langs de afsluiting van een deel van het natuurreservaat.

Op een volgend kruispunt van paden kies je de weg links, langs de elektrische afsluiting, en je volgt deze weg altijd maar rechtdoor, meer dan 700 meter lang. Op het einde kom je op een bewegwijzerde bosweg: rechtsaf. Even verder al verlaat je de bosweg en je slaat rechtsaf in een bewegwijzerd bospad. Dit mooie pad volg je meer dan een halve kilometer lang, helemaal tot op het einde. Je staat voor een open stuk vegetatie en je moet aan de overkant geraken: rechtsaf dus, na de vijver links langs de bosrand en even verder weer links. Je loopt dus nu langs de bosrand met het stuk open vegetatie aan je linkerhand. Bij het einde van het open stuk ga je rechtdoor in een prachtige holle weg. Na het holle gedeelte stap je rechtdoor, en je komt in de bewoning.

Een betonweg steek je over en je gaat rechtdoor in de Motbroekstraat. Bij het einde van het asfalt stap je verder rechtdoor over een grasweg. Bij een boerderij ga je verder over beton en je komt op een asfaltweg. Volg deze weg naar rechts. Bij een kruispunt laat je de Heikenstraat liggen en je volgt rechtdoor de Kleebeekstraat, in de richting van een mast. Voorbij de mast wandel je verder rechtdoor over een mooie veldweg. Deze veldweg brengt je op een brede betonweg Roeselberg.

Je volgt deze betonweg naar links. Twee keer laat je de Stokskesstraat links liggen. Na een bocht naar rechts begint de betonweg te dalen. Bij huisnummer 15 verlaat je de betonweg en je neemt rechtsaf een dalend paadje. Beneden loopt het pad langs een grasveld. Ongeveer 60 wandelpassen voorbij het einde van het grasveld sla je rechtsaf in een bospad. Na enkele honderden meters maakt het pad een bocht naar links en even verder houd je bij een splitsing links aan, met de plaatselijke bewegwijzering. Tussen grachten loop je verder en na een brugje sla je op een dwarspad linksaf. Dit pad leidt je uit de wildernis van het Walenbos.

Je stapt verder tussen de huizen. Bij nummer 16 sla je rechtsaf in de Kriebekestraat. Als het asfalt eindigt, stap je verder in de weg langs de bosrand. Links zie je de kerk van Houwaart al staan. Uit het bos, op een kruispunt van paden tussen weiden en akkers, sla je linksaf in een pad tussen afsluitingen. Dit pad brengt je op een betonweg. Enkele meters naar links, dan rechtsaf de Molenstraat in, en dan linksaf langs de oprit van huisnummer 3 een graspad in dat je weer naar het kerkhof slingert.

